SABAK

SAĞLIK BİLİMLERİ EĞİTİM PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON DERNEĞİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ
AKREDİTASYON RAPORU

TAKIM ÜYELERİ

Prof. Dr. Afsun Ezel Esatoğlu (Takım Başkanı)

Prof. Dr. Mesut Çimen (Değerlendirici)

Dr. Öğr. Üyesi Hakan Akın (Değerlendirici)

Dr. Öğretim Üyesi Bilal Ak (Gözlemci)

Öğrenci Ceren YILDIRIM

15-16-17 Aralık 2021, İstanbul

DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SAK), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin **Sağlık Yönetimi Bölümü** lisans programının iki yıl akreditasyon sonrası yeniden başvuru değerlendirmesini "**SABAK Değerlendirme Ölçütleri'ne**" göre yapmıştır. Rapor, değerlendirme takımının, öz değerlendirme raporlarının incelenmesi ile başlayan ve Marmara Üniversitesi ile yapılan çevrimiçi görüşmelerden oluşan ön değerlendirmelerini ve Üniversitenin 30-gün yanıtında sunulan bilgiler ve gelişmeler ışığında oluşturulan son değerlendirmelerini bütünleşik olarak aktaracak şekilde yapılandırılmıştır.

SABAK değerlendirmelerinin temel amacı, ülkemizdeki sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini özendirmek ve desteklemektir. Dolayısıyla, bu raporda yer alan değerlendirmelerin, kurum tarafından, eğitim programlarını iyileştirme çalışmalarına yardımcı olacak dış değerlendirme bulguları olarak algılanması beklenmektedir.

1. GİRİŞ

Marmara Üniversitesi'nin ilk oluşumu 1883 tarihinde Hamidiye Ticaret Mekteb-i Âlisi adı altında başlamış, bu okul 1889'da Maârif Nezâreti'ne bağlanmış, 1893 yılında ileride yeniden açılışı düşünülmek üzere lağvedilmiş ve 15 Ekim 1897 tarihinde yine Maârif Nezâreti'ne bağlı olarak yeniden açılmış, 1959 yılında ise İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi haline dönüşmüş, 1982 yılında da gerçekleştirilen son düzenlemelerle de Marmara Üniversitesi adını almıştır. Marmara Üniversitesi Göztepe, Anadoluhisarı, Kartal, Sultanahmet, Başıbüyük, Acıbadem ve Bağlarbaşı olmak üzere 7 ayrı yerleşkeye sahiptir.

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi; 03 Kasım 1994 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan "Sağlık Eğitim Fakültesi" adı altında sağlık hizmet sektörü alanında eğitim vermeye başlamıştır. Fakülte Yönetimi, 2002 yılında Türkiye'de ilk kez "Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne" dönüşme talebini (24 Ekim 2002) dile getirmiş ve 10.06.2003 tarihli Marmara Üniversitesi Senatosu "Fizyoterapi ve Rehabilitasyon" ve "Beslenme ve Diyetetik" bölümlerinin açılmasını uygun görerek, Yükseköğretim Kurulu'na arz etmiştir. Yükseköğretim Kurulu'nun 21.04.2006 tarih ve

1185-008736 sayılı "Sağlık Bilimleri Fakülteleri" kurulmasına ilişkin tavsiye kararı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının (YÖK) uygun görüşü (29.06.2007 tarih ve 2419-015995 sayılı) kararı ile 13 Haziran 2007 tarihli sayılı 26551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanması ile (2007/12191) "Sağlık Eğitim Fakültesi'nin" adı "Sağlık Bilimleri Fakültesi" olarak değiştirilmiştir. Fakülte bünyesinde halen Beslenme ve Diyetetik, Ebelik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Hemşirelik, Dil ve Konuşma Terapisi, Odyoloji, Temel Sağlık ve Sağlık Yönetimi olmak üzere 8 bölüm bulunmaktadır.

Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Lisans Eğitimi, 1994 yılında Sağlık Eğitim Fakültesi adı altında verilmeye başlamıştır. 2007 yılında Fakültenin adının Sağlık Bilimleri Fakültesi olmasından itibaren de yine eğitim vermeye devam etmiştir. Halen bölümde Hastane İşletmeciliği, Sağlık Bilişimi ve Teknolojileri, Sağlık Ekonomisi ve Sağlık Politikaları olmak üzere 4 anabilim dalı bulunmaktadır. Programda 5 profesör, 3 doçent (13b-4 Tıp Tarihi ve Etik ABD görevlendirme), 4 doktor öğretim üyesi olmak üzere 12 öğretim üyesi bulunmaktadır. Bölümün önceki akreditasyon değerlendirmesinden sonra 1 öğretim üyesi emekli olmuş yeni iki öğretim üyesi göreve başlamış, 1 öğretim üyesi de Prof. kadrosuna atanmıştır. Bölümde ayrıca 2 öğretim görevlisi, biri doktoralı olmak üzere 4 araştırma görevlisi yanında bölümde 4 ÖYP kadrolu araştırma görevlisi bulunmaktadır. Bölümde lisans öğretiminin yanı sıra tezli yüksek lisans ve doktora programı da bulunmaktadır.

Sağlık Yönetimi lisans programı SABAK tarafından ilk olarak Aralık 2019 tarihinde değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda bölüm 13.3.2020 ve 30.09.2022 tarihleri arasında 2 yıl süreli akreditasyon almaya hak kazanmıştır.

Aşağıda, 15-16-17 Aralık 2021 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin incelenen Sağlık Yönetimi lisans programına ilişkin "Program Profili" başlığı altındaki bölümde sırasıyla akreditasyon ölçütleri ayrı ayrı irdelenmiş, gelişmeye açık ve güçlü yanları özetlenmiştir. Raporun, ikinci bölümünde incelenen programla ilgili "**sonuçlar ve önerilere**" yer verilmiştir.

2. PROGRAM PROFİLİ

Ölçüt 1. Eğitim Programı

Güçlü Yanları;

✓ Dış paydaşlarla protokoller ve mesleki uygulamalar için işbirliği yapılması, paydaş gereksinimleri ve görüşlerine dayalı olarak eğitim programının güncellenmesi,

✓ Eğitim programının uygulanmasını güvence altına almak ve sürekli gelişim sağlamak için bir yönetim sistemine sahip olması,

✓ Bazı dersler kapsamında öğrencilerin sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilerek mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olma durumu ile sağlık uygulamalarının evrensel ve toplumsal boyutlarda sağlık, çevresel ve güvenlik üzerindeki etkileri hakkında bilgi sahibi olma durumlarını garanti altına alma durumları,

✓ Öğrencilere mesleki bilgi ve becerilerinin kazandırılmasına yönelik kamu ve özel kuruluşlarda uygulama imkânı sağlanması, önceki derslerde edinilen bilgi ve becerileri kullandırabilme, sağlık alanı ile ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları içeren, klinik karar verme deneyimini garanti edebilen eğitim planının olması,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Program müfredatında yer alan dersler içerisinde bazılarında uygulama saati bulunmakla birlikte, ÇEP de uygun olarak daha fazla ders için uygulama saatleri planlanması,

✓ Üniversite MEOPS sistemindeki ders bilgi paketlerine Program web sayfasından da ulaşılabilirlik sağlanması, ders içeriklerinde de ders değerlendirme yöntemlerine de yer verilerek iyileştirilmeler yapılması ve kalıcılığının sağlanması,

✓ Mesleki uygulama derslerinde, özellikle uygulama birimlerde öğrencilerin rotasyon yapma sürelerinin, yerlerinin ve durumlarının (sadece tek bir birimde tüm uygulama döneminin geçirilmesi) iyileştirilmesi,

✓ Fakülte Yıl İçi Uygulama ve İntörn Yönergesi 2012 tarihli olduğundan, 2021 tarihli YÖK Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'ne uyumlu hale getirilmesi, ayrıca hazırlanacak yönergenin planlanan yaz stajını da kapsaması,

✓ Üniversitenin stratejik planında yer alan performans ölçütlerine de uyumlu olarak bölüm bazında mezun takip sistemi izleminin iyileştirilmesi.

Ölçüt 2. Program Çıktıları

Güçlü Yanları;

✓ Bölüm bünyesinde akreditasyon, mesleki uygulama, stratejik planlama vb. konularda farklı komisyonlar oluşturulmuş ve sistematik biçimde çalıştırılıyor olması,

✓Mesleki uygulama derslerine ilişkin süreçlerin etkili biçimde uygulanabilmesine yönelik yerinde gözetmenlik ve rehberlik sisteminin başlatılmış olması,

✓ Başarının ölçülmesi ve değerlendirmesi yöntemlerinin öğrenciyle paylaşılması, mezuniyet koşullarının kontrol yöntemlerinin bulunması ve uygulanması,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Program çıktılarına ulaşıldığının her bir döneme ayrı olarak belirlenmesi ve belgelenmesi için oluşturulan ölçme-değerlendirme sürecinin özellikle uzaktan eğitimi de kapsayacak biçimde iyileştirilmesi.

Ölçüt 3. Öğrenciler

Güçlü Yanları;

✓ Öğrencilerin, öğretim elemanları iletişim durumları ve öğrenci danışmanlık sisteminin etkili işliyor olması, öğrencilerin kariyer planlarının desteklenmesine yönelik olarak mezunlar ile buluşmalarının sağlanması, mentorlük ve mentilik uygulamalarının başlatılması,

✓ Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklara teşvik yöntemleri ve yararlanma durumları,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Programın Erasmus kapsamında öğrenci değişiminin geliştirilmesi ve teşviki,

✓ Çift anadal/yandal programlarının etkililiğinin artırılarak daha fazla sayıda öğrencinin yararlanılabilmesine yönelik olarak müfredat tasarımının tanımlı ve sürdürülebilir biçime getirilmesi,

✓ Bölümde öğrenci temsiliyetine yönelik tanımlı biçimde yapılandırılacak seçim süreçlerinin yeni mevzuata göre yapılması,

✓ Öğrenci memnuniyetine yönelik ölçümlerin sistematik ve sürekli olması.

Ölçüt 4. Öğretim Elemanları

Güçlü Yanları;

✓ Sağlık Yönetimi alanında deneyimli bir akademik kadroya sahip olunması, kadronun sektör, mesleki kuruluşlar ve işverenler gibi paydaşlarla iletişimi,

✓ Atama ve yükseltmelerin bölümde sistematik olarak uygulanması, kadro gelişimine yönelik stratejik planlama, performans göstergelerinin bulunması, öğretim üyelerine ilişkin performans ve izleme yöntemlerinin bulunması ve kullanılması; görevlendirme ile gelen öğretim elemanları yeterliliklerine ilişkin tanımlı bir yöntemin mevcut olması,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Üniversitenin araştırma üniversitesi olması nedeni ile ayrıca üniversitenin stratejik planlarında yer verilen öğretim elemanı başına yayın sayısı hedeflerine de uygun olarak, bölüm öğretim üyeleri tarafından yürütülen araştırma projesi sayısı,

✓ Anabilim dallarında kadro gelişimine yönelik olarak norm kadro esaslarının gözetilmesi ve akademik öğretim elamanı sayısının artırılması, kadro bekleyen araştırma görevlilerine kadro sağlanması.

Ölçüt 5. Altyapı

Güçlü Yanları;

✓ Programda amfi sayısı, öğrenci sayısına göre yeterliliği, teknolojik alt yapıya sahiplik durumu, bilgisayar laboratuvarının yeterli kapasiteye ve araç-gereç yönünden yeterli donanıma sahip olması, konferans salonu bulunması, kütüphane olanakları,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Bölüm idari ve akademik yazışmalarını yapmak üzere idari personel ihtiyacı,

✓ Bilgisayar laboratuvarlarının düzenli olarak öğrencilerin kullanımına uygun biçimde planlanması.

Ölçüt 6. Yönetim Yapısı

Güçlü Yanları;

✓ Üniversite üst yönetiminin 2021 -2025 stratejik planında akreditasyon ile ilgili anahtar göstergelere yer vererek kalite çalışmalarına öncülük etmesi,

✓ Aynı zamanda bölüm başkanlığı görevini de yürüten Fakülte Dekanının liderliğinde kalite ve akreditasyonuna yönelik verilen destek,

✓ Programın akademik ve idari personeli ile öğrencilerinde kurum aidiyetinin güçlü olarak hissedilmesi ve yansıtılması,

✓ Bölümde akreditasyon ve mesleki uygulamalara ilişkin koordinatörlük ve komisyonlar kurulmuş olması ve bunların faaliyetleri, açık kapı politikası, kararlara katılım ve sosyal iletişim olanakları, arşivleme faaliyetleri,

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Üniversite stratejik planında (2021-2025) yer alan performans göstergelerinin tamamının bölüm bazında gerçekleşme oranları ile birlikte izlemi.

Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Marmara Üniversitesi'nin "Araştırma Üniversitesi" olmaya hak kazanması nedeni ile de özellikle ARGE ve toplumsal katkı başlıklarında bölümün maddi kaynakları ve kurum desteğini kullanarak, araştırma kapasitesinin geliştirilmesi,

✓ Akademik sürdürülebilirlik bakımından yeterli sayıda idari personel sağlanması hususu özellikle de öğrenci işleri biriminde idari personel sayısının artırılması

Ölçüt 8. Sürekli Yenileme ve Gelişim

Gelişmeye Açık Yanları;

✓ Programda var olan kalite güvence sisteminin birinci akreditasyon sonrasında geliştirildiği görülmekle birlikte, sürekli iyileştirme çalışmalarının programın tüm alanları ile ilgili gelişmeleri sistematik ve somut verilere dayalı olarak kriter göstergelerle daha ileri somut istatistiksel analizlerle (örn, dönemsel/yıl bazlı önceki, sonraki durum karşılaştırmalar gibi) desteklenmesi, kalite iyileştirme döngülerinin kapatılması ve

izlenmesini gösterme durumu gelişmeye açık yöndür.

Ölçüt 9. Disipline Özgü Ölçütler

Güçlü Yanları;

✓ Programın disipline özgü ölçütlere uyumu

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak, SABAK ölçütleri kapsamında Sağlık Yönetimi Programının bir önceki değerlendirmesini takiben güçlü yanlarının pek çok yönde varlığını artırdığı, gelişmeye açık yönleri için de iyileşmeleri hayata geçirdiği belirlenmiştir. Öz değerlendirme raporu, kalite süreçlerine ilişkin çalışmalar ile paralellik göstermektedir.

Öneriler

✓ ÇEP de uygun olarak derslerde uygulama saatleri planlanması, ders bilgi paketleri içerisindeki ders içeriklerinde ders değerlendirme yöntemlerine de yer verilerek iyileştirilmeler yapılması ve kalıcılığının sağlanması önerilir.

✓ Mesleki uygulama ders ve uygulama birimlerde öğrencilerin rotasyon yapma sürelerinin, yerlerinin ve durumlarının iyileştirilmesi, bu iyileştirmelerin yaz stajını da kapsayacak biçimde Yıl İçi Uygulama ve İntörn Yönergesine yerleştirilmesi önerilir.

✓ Üniversitenin stratejik planında yer alan performans ölçütlerine de uyumlu olarak bölüm bazında mezun takip sistemi izleminin iyileştirilmesi önerilir.

✓ Program çıktılarına ulaşıldığının her bir döneme ayrı olarak belirlenmesi ve belgelenmesi için oluşturulan ölçme-değerlendirme sürecinin özellikle uzaktan eğitimi de kapsayacak biçimde iyileştirilmesi önerilir.

✓ Programın Erasmus kapsamında öğrenci değişiminin geliştirilmesi ve teşviki ile çift anadal/yandal programlarından daha fazla sayıda öğrencinin yararlanılabilmesine yönelik olarak müfredat tasarımının tanımlı ve sürdürülebilir biçime getirilmesi önerilir.

✓ Öğrenci memnuniyetine yönelik ölçümlerin sistematik ve sürekli hale getirilmesi, akreditasyon çalışmalarının sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır.

✓Anabilim dallarında kadro gelişimine yönelik olarak norm kadro esaslarının gözetilmesi ve akademik öğretim elamanı sayısının artırılması, kadro bekleyen araştırma görevlilerine kadro sağlanması, ayrıca gerekli birimlere idari personel sağlanması konusunda stratejilerin geliştirilerek üst yönetim desteğine başvurulmalıdır.

✓ Üniversite stratejik planında (2021-2025) yer alan performans göstergelerinin tamamının bölüm bazında gerçekleşme oranları ile birlikte izleminin sağlanması PUKÖ çevriminin sürdürülmesinde önem taşıyacaktır.

✓ Marmara Üniversitesi'nin "Araştırma Üniversitesi" olmaya hak kazanması nedeni ile de özellikle ARGE ve toplumsal katkı başlıklarında bölümün maddi kaynakları ve kurum desteğini kullanarak araştırma kapasitesinin geliştirilmesi için üst yönetim desteğine başvurulmalıdır.

✓ Program kalite güvence sisteminin birinci akreditasyon sonrasında oldukça geliştirilmiş olduğu belirlenmiştir. Sürekli iyileştirme çalışmalarının programın tüm alanları ile ilgili gelişmeleri sistematik ve somut verilere dayalı olarak kriter göstergelerle daha ileri somut istatistiksel analizlerle desteklenerek izlenmesi akreditasyon çalışmalarının sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır.

Saygılarımızla,
Prof. Dr. Afsun Ezel ESATOĞLU